

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Освітньо-професійна програма ХОРЕОГРАФІЯ

зі спеціальності **024 Хореографія**
галузі знань **02 Культура і мистецтво**
за другим (магістерським) рівнем
ступінь вищої освіти – **магістр**

Кваліфікація: Магістр з хореографії

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК
Протокол № 13 від 27.05.2016 р.

Зміни до ОП

ЗАТВЕРДЖЕНО

ВЧЕНОЮ РАДОЮ ХДАК

Протокол № 10 від 18.05.2020 р.

Протокол № 1 від 28.08.2020 р.

Голова вченої ради

Ректор _____ Василь ШЕЙКО

(підпись)

Освітня програма вводиться в дію
з 01 вересня 2020 року

Харків – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Освітньо-професійної програми ХОРЕОГРАФІЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Другий (магістерський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Магістр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

02 Культура і мистецтво

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

024 Хореографія

Спеціалізація

—

Освітня кваліфікація

Магістр з хореографії

Розробники програми:

Борис КОЛНОГУЗЕНКО

Тетяна БРАГІНА

ВНЕСЕНО

Кафедрою народної хореографії

Протокол №15 від 15.05.2020 р.

Завідувач кафедри

Каріна ОСТРОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Радою факультету хореографічного мистецтва

Протокол № 8 від 29.05.2020 р.

Голова ради факультету

Борис КОЛНОГУЗЕНКО

Гарант освітньо-професійної

програми

Борис КОЛНОГУЗЕНКО

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма «*Хореографія*» є системою освітніх компонентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти в межах спеціальності 024 Хореографія, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЕКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня програма «*Хореографія*» розроблена робочою групою у складі:

керівника – *Колногузенка Бориса Миколайовича* – народного артиста України, професора, декана факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури;

члена – *Брагіної Тетяни Михайлівни* – кандидата філософських наук, доцента кафедри народної хореографії Харківської державної академії культури.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИХОРЕОГРАФІЯ

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія культури, факультет хореографічного мистецтва кафедра народної хореографії
Рівень вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) магістр з хореографії
Офіційна назва освітньої програми	Хореографія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 5 місяців
Наявність акредитації	Одієднакова в дію з 1.09.2020 року
Цикл/рівень	НРК України — 7 рівень, FQ-ЕНЕА — другий цикл, EQFLLL — 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра та сертифікату ЗНО з іноземної мови Творчий конкурс Решта вимог визначаються правилами прийому на освітню програму магістра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	2020-2022 рр.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.ic.ak.kharkiv.ua
2 – Мета освітньої програми	
Надання освіти у галузі культури і мистецтва із широким доступом магістрів з хореографії до працевлаштування, формування фахівців, здатних розв'язувати складні задачі та проблеми спеціальності Хореографія у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	02 Культура і мистецтво 024 Хореографія
Орієнтація освітньої програми	Програма охоплює виконання завдань в галузі хореографічного мистецтва, принципи, форми, методи та методики педагогічної діяльності у сфері вищої хореографічної освіти; методологію та методи наукових

	досліджень у сфері хореографії;принципи та методи балетмейстерської діяльності; принципи та методи організаційно-управлінської діяльності у сфері хореографічного мистецтва та освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в області теорії та практики хореографічного мистецтва. Програма базується на загальновідомих та загальновизнаних наукових результатах та практичних розробках в галузі мистецтвознавства із врахуванням сучасного стану теорії та практики хореографічного мистецтва, орієнтує на актуальні спеціалізації (народна хореографія, сучасна хореографія, бальна хореографія) у рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра (балетмейстера, артиста, педагога, мистецтвознавця).
Особливості програми	Програма орієнтована на забезпечення культурної сфери кваліфікованими фахівцями з хореографічного мистецтва з урахуванням специфіки професійної діяльності та особливостей фахівців із різних напрямів професійної хореографічної діяльності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Зміст і структура програми дає змогу отримати знання та навички для працевлаштування в державному та приватному секторах різних сфер діяльності, зокрема: у культурно-мистецьких закладах хореографічних колективах, спеціалізованих навчальних закладах та ін. Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за класифікатором професій ДК 003-2010: 1229.6 "Керівники підрозділів у сфері культури, відпочинку та спорту"; 1229.7 "Начальник відділу"; 2320 "Викладач хореографічних дисциплін" 2320 "Викладач (хореографічних дисциплін) професійного навчально-виховного закладу"; 2359.2 "Методист навчального закладу початкової мистецької освіти та позашкільної освіти"; 2454 "Професіонали в галузі хореографії" 2454.2 "Хореографи і танцюристи; 2454.2 "Артист балету"; 2454.2 "Хореограф"; 2454.2 "Асистент балетмейстера"; 2454.2 "Репетитор з балету (танцювального ансамблю, танцювального та хорового колективу, ансамблю пісні і танцю та ін.)"; 2455.2 "Керівник (хореографічної студії)"; 2455.2 "Керівник колективу (самодіяльного хореографічного)";

	3476 "Керівник аматорського хореографічного колективу"; 3479 "Артист (танцюального ансамблю, танцюального та хорового колективу, ансамблю пісні і танцю та ін.)"; 3479 "Артист балету (танцюального ансамблю, танцюального та хорового колективу, ансамблю пісні і танцю та ін.)"
Подальше навчання	Навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Лекції, семінари, практичні заняття, самосійна робота на основі підручників, конспектів лекцій, матеріалів з організації самостійної роботи, консультації з викладачами, виконання кваліфікаційної роботи, проходження практик.
Оцінювання	Усні та письмові екзамени, заліки, поточний контроль знань, звіти за результатами виконання практичних завдань, творчих робіт та проходження практики, захист кваліфікаційної роботи та її презентація.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі хореографії у процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1. Усвідомлення місця та ролі хореографічної культури у сучасному соціокультурному просторі, здатність виявляти новітні тенденції та перспективні напрями розвитку хореографії. СК2. Здатність виявляти та вирішувати проблеми (дослідницькі, творчі, організаційні) у сфері фахової діяльності. СК3. Здатність здійснювати дослідницьку діяльність у сфері хореографії. СК4. Здатність до художньо-критичної діяльності у сфері хореографії. СК5. Здатність забезпечувати високу якість організації, планування та реалізації навчального і виховного процесу

	<p>в сфері хореографічного мистецтва в закладах вищої освіти.</p> <p>СК6. Здатність розробляти і проваджувати авторські інноваційні педагогічні та мистецькі методики та технології.</p> <p>СК7. Здатність розробляти індивідуальну стратегію навчання та виховання здобувача освіти у відповідності до особистісних якостей з метою розкриття його творчого потенціалу.</p> <p>СК8. Здатність створювати навчально-методичне забезпечення з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.</p> <p>СК9. Здатність до балетмейстерської розробки та втілення хореографічних творів.</p> <p>СК10. Усвідомлення синтетичної природи хореографічного мистецтва та багатоманітності його можливих зв'язків з іншими мистецтвами у хореографічному творі.</p> <p>СК11. Здатність створювати хореографічну складову в різних мистецько-видовищних формах.</p> <p>СК12. Здатність обирати оптимальну стратегію і тактику реалізації творчого проекту.</p> <p>СК13. Здатність забезпечувати організацію та функціонування професійного та аматорського хореографічного колективу.</p> <p>СК14. Здатність презентувати власний творчий, науковий продукт, використовуючи традиційні та інноваційні комунікаційні технології.</p> <p>СК15. Здатність здійснювати художньо-просвітницьку діяльність з метою пропаганди хореографічного мистецтва.</p> <p>СК 16. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.</p> <p>СК17. Здатність розробляти і втілювати авторські хореографічні твори різноманітні за формою, жанром, виражальними засобами з використанням традиційних та новітніх прийомів їх створення.</p>
--	--

7 – Програмні результати навчання

	<p>ПР1. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для провадження педагогічної, адміністративно-управлінської, балетмейстерської, науково-дослідної діяльності в сфері хореографії.</p> <p>ПР2. Адаптуватися та діяти в новій ситуації, пов’язаній з роботою за фахом, генерувати нові ідеї задля вирішення проблемних ситуацій.</p> <p>ПР3. Організовувати колективну діяльність задля реалізації планів, проектів.</p>
--	--

	<p>ПР4. Використовувати комунікаційні технології для професійних контактів, брати участь у дискусіях з проблем розвитку мистецтва та освіти.</p> <p>ПР5. Вміти аргументувати, упорядковувати факти, аналізувати, порівнювати, класифікувати, робити висновки у процесі науково-дослідної діяльності.</p> <p>ПР6. Виявляти тенденції та перспективи розвитку хореографічної культури у процесі аналітичного осмислення подій та фактів минулого та сучасності.</p> <p>ПР7. Виявляти дослідницькі, балетмейстерські, організаційні, педагогічні проблеми у процесі фахової діяльності, причини їх виникнення, розробляти програми їх вирішення.</p> <p>ПР8. Застосовувати методологію наукових досліджень у процесі аналізу феноменів хореографічної культури.</p> <p>ПР9. Володіти навичками художньо-критичного осмислення явищ хореографічної культури сучасності в контексті загальномистецького поступу.</p> <p>ПР10. Організовувати освітній процес у закладах вищої освіти відповідно до законодавчої та нормативно-правової бази, враховувати особливості його планування у відповідності до специфіки підготовки фахівців, застосовувати механізми забезпечення високої якості освіти.</p> <p>ПР11. Застосовувати ефективні методики викладання хореографічних дисциплін, розробляти і впроваджувати авторські методики та технології задля оптимізації навчального процесу.</p> <p>ПР12. Сприяти різnobічному розвитку здобувачів освіти, використовуючи мистецько-педагогічний потенціал хореографічного мистецтва.</p> <p>ПР13. Вміти створювати різні види навчально-методичних видань (навчальні програми, методичні рекомендації, навчальні посібники тощо) з хореографічних дисциплін у закладах вищої освіти.</p> <p>ПР14. Розробляти та втілювати хореографічні твори, креативно підходити до обрання жанру, форми, виражальних засобів відповідно до теми і ідеї.</p> <p>ПР15. Реалізовувати творчій задум з урахуванням синтетичної природи хореографічного мистецтва та поліваріативності його поєднання з різними видами мистецтв.</p> <p>ПР16. Визначати місце та роль хореографічної складової в контексті різноманітного художнього проекту як одного із засобів реалізації творчої ідеї, використовуючи традиційні та альтернативні хореографічні техніки, комплексні прийоми, залучаючи суміжні види мистецтв.</p> <p>ПР17. Використовувати методи, прийоми, стратегії</p>
--	---

	<p>сучасного менеджменту, розуміти особливості фінансового та адміністративного забезпечення творчого проекту, особливості його реалізації.</p> <p>ПР18. Розробляти та реалізовувати стратегію розвитку професійного та аматорського хореографічного колективу, прогнозувати наслідки організаційно-управлінських, навчально-педагогічних, балетмейстерсько-постановочних рішень; координувати роботу декількох елементів системи (підрозділів, людей тощо) задля реалізації планів.</p> <p>ПР19. Презентувати власні мистецькі, педагогічні та наукові досягнення, використовуючи різноманітні комунікаційні технології.</p> <p>ПР20. Популяризувати хореографічне мистецтво у процесі різноаспектної художньо-просвітницької діяльності.</p> <p>ПР21. Володіти базовими методиками захисту інтелектуальної власності, застосовувати правила оформлення прав інтелектуальної власності у сфері хореографії.</p> <p>ПР22. Реалізовувати повний цикл багаточастинного балетмейстерського твору – від творчого задуму до сценічного втілення, з урахуванням власного досвіду, наявних вимог та ресурсів, інших умов.</p>
--	--

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Розробники програми: 1 кандидат наук, 1 доцент, 1 професор. Всі розробники є штатними співробітниками Харківської державної академії культури. Гарант освітньої програми: Борис Колногузенко – народний артист України, професор, декан факультету хореографічного мистецтва Харківської державної академії культури. До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та вченими званнями. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування, в т.ч. зарубіжні.
Матеріально-технічне забезпечення	навчальні корпуси; гуртожитки; танцювальні зали; тематичні кабінети; комп’ютерні класи; пункти харчування; Інтернет; мультимедійне обладнання; спортивний зал.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	офіційний сайт ХДАК точки бездротового доступу до мережі Інтернет; необмежений доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали;

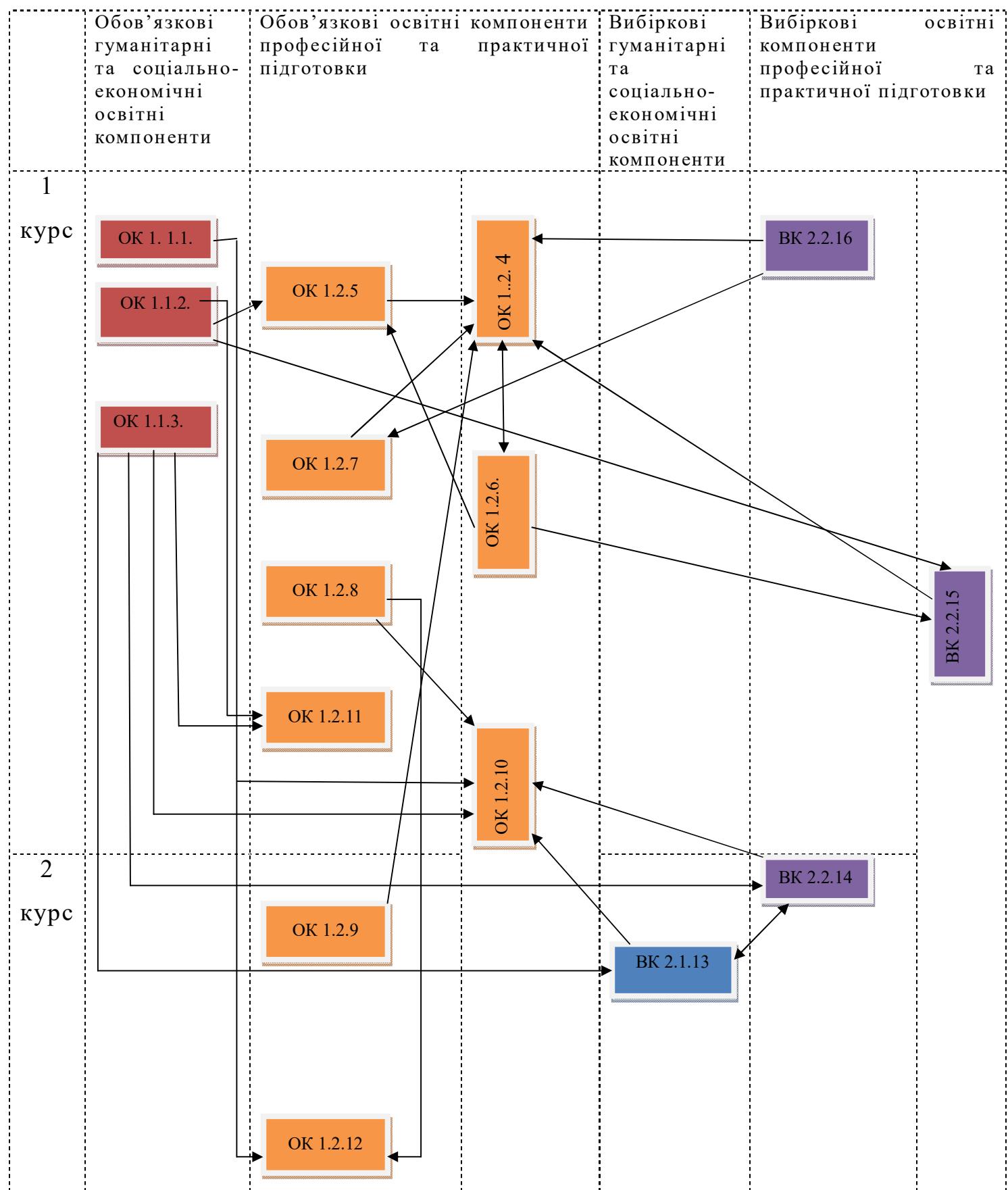
	<p>корпоративна пошта;</p> <p>навчальні і робочі плани;</p> <p>графіки навчального процесу;</p> <p>навчально-методичні комплекси дисциплін;</p> <p>навчальні та робочі програми дисциплін;</p> <p>дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін;</p> <p>програми практик;</p> <p>методичні вказівки щодо виконання дипломних проектів (робіт);</p> <p>критерії оцінювання рівня підготовки;</p> <p>пакети комплексних контрольних робіт.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність реалізується в рамках договорів з іншими ЗВО та згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна академічна мобільність відбувається на основі угод про Співробітництво підписаної між ХДАК та партнерами поза межами України.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання відповідно до Правил прийому до ХДАК, Положенню про набір та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у ХДАК та на підставі міжнародних договорів і умовах, визначених цими договорами.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ХОРЕОГРАФІЯ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП

Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові освітні компоненти		
1.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти		
1. Методологія наукового дослідження	3,0	екзамен
2. Педагогіка та психологія вищої школи	3,0	екзамен
3. Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	3,0	екзамен
Всього	9	
1.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки		
4. Мистецтво балетмейстера	13,0	залік, екзамен
5. Хореографічний ансамбль	5,0	залік
6. Класичний танець та методика його викладання	16,0	залік, екзамен
7. Контемпорарі денс	3,0	залік
8. Теорія та історія українського танцю	3,0	екзамен
9. Танцювальна культура фланенко	6,0	екзамен
10. Виконання кваліфікаційної роботи	6,0	захист
Всього	52	
Практики		
11. Педагогічна практика	6,0	залік
Всього	6	
Підсумкова атестація		
12. Кваліфікаційна робота		захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:	67	
2. Вибіркові освітні компоненти		
2.1. Гуманітарні та соціально-економічні освітні компоненти		
13. КЗВ:	3,0	екзамен
Всього	3	
2.2. Освітні компоненти професійної і практичної підготовки		
14. КЗВ:	3,0	екзамен
15. КЗВ:	14,0	залік, екзамен
16. КЗВ:	3,0	залік
ВСЬОГО	20	
Загальний обсяг вибіркових компонентів	23	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньої програми «Хореографія» ступеня вищої освіти магістр здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (творчого проекту), яка складається з двох частин: балетмейстерської роботи великої форми (хореографічна сюїта або танцювальна композиція) та пояснлюальної записки до неї.

Кваліфікаційна робота повинна містити результати дослідження та власне хореографічне рішення творчого проекту, присвяченого розв'язанню складної задачі або проблеми в сфері хореографії, що характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного plagiatу, списування та фальсифікації. Пояснювальна записка до балетмейстерської роботи має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Підсумкову атестацію на магістерському рівні здійснює екзаменаційна комісія. До захисту кваліфікаційної роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Рівень відповідності вимогам освітнього рівня та освітньої програми підготовки магістрів зі спеціальності 024 Хореографія визначається за встановленими критеріями оцінювання.

Захист кваліфікаційної роботи завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр з хореографії

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми ХОРЕОГРАФІЯ

	OK 1.1.1	OK 1.1.2	OK 1.1.3	OK 1.2.4	OK 1.2.5	OK 1.2.6	OK 1.2.7	OK 1.2.8	OK 1.2.9	OK 1.2.10	OK 1.2.11	OK 1.2.12	BK 2.1.13	BK 2.2.14	BK 2.2.15	BK 2.2.16
3K01	+	+	+													
3K02	+			+												
3K03		+	+	+	+											
3K04	+	+	+													
CK01	+			+	+	+	+	+								
CK02	+			+	+	+	+	+								
CK03	+			+												
CK04					+											
CK05	+	+	+	+	+	+	+	+								
CK06				+	+	+										
CK07					+	+	+									
CK08						+		+								
CK09						+	+									
CK10		+			+	+	+	+	+							
CK11					+	+	+	+	+							
CK12		+			+	+		+								
CK13		+			+	+	+		+							
CK14		+	+													
CK15			+	+	+	+	+	+	+							
CK16	+		+			+	+	+	+							
CK17				+	+	+	+	+	+						+	+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми ХОРЕОГРАФІЯ

	OK 1.1.1	OK 1.1.2	OK 1.1.3	OK 1.2.4	OK 1.2.5	OK 1.2.6	OK 1.2.7	OK 1.2.8	OK 1.2.9	OK 1.2.10	OK 1.2.11	OK 1.2.12	BK 2.1.13	BK 2.2.14	BK 2.2.15	BK 2.2.16
ПР01	+															
ПР02		+	+	+	+		+		+	+		+	+	+	+	+
ПР03		+	+	+	+				+	+					+	
ПР04	+		+						+	+	+	+	+	+		
ПР05	+							+	+	+	+	+	+	+		
ПР06								+	+	+	+	+	+	+		
ПР07		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР08	+							+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР09		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР 10		+								+						
ПР 11				+	+	+	+		+		+			+	+	+
ПР 12		+	+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
ПР 13				+	+	+	+	+	+		+			+	+	+
ПР 14				+	+	+	+		+		+				+	+
ПР 15				+	+	+	+		+		+				+	+
ПР 16				+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+
ПР 17				+						+	+	+			+	
ПР 18	+		+	+						+		+		+	+	
ПР 19	+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	
ПР 20	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР 21	+		+			+	+		+	+	+	+				
ПР 22				+	+	+	+		+	+	+	+			+	+

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
2. - Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» – [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>];
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національна рамка кваліфікацій. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.15 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 р. № 600 (у редакції наказу міністерства освіти і науки України від 01.10.2019 р. № 1254) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
7. ESG – https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf
8. ISCED (МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>
9. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
10. Manual to Accompany the International Standard Classification of Education 2011 - <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>
13. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10>
14. Національна рамка кваліфікацій, 2011 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
15. Перелік галузей знань і спеціальностей, 2015 – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
16. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
17. Національний глосарій 2014 – <http://erasmusplus.org.ua/korysnainformatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>

18. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovalzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>

19. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovalzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>

20. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – <http://erasmusplus.org.ua/korysna-informatsiia/korysni-materialy/category/3-materialy-natsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovalzhennia-instrumentiv-bolonskoho-protsesu.html?start=80>

Керівник робочої групи:

народний артист України, професор

Борис КОЛНОГУЗЕНКО

Член робочої групи:

кандидат філософських наук,
доцент

Тетяна БРАГІНА